

Ковальчук О. В., Золотоноша К. М., Головка Ю. В., магістри

Корейба Л. В., кандидат ветеринарних наук, доцент

Дніпровський державний аграрно-економічний університет, м. Дніпро

e-mail: lyudkorFLK@gmail.com

ПОРІВНЯЛЬНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ЛІКУВАННЯ ХВОРИХ МАСТИТОМ КОРІВ

Вступ. У вим'я корів мікроорганізми найчастіше проникають крізь дійковий канал (галактогенний шлях), значно рідше – через рани молочної залози та дійок (лімфогенний шлях), рідше – по кров'яному руслу (гематогенний шлях) з інших органів при розвитку в них запального процесу (метрити) [4]. Аналізуючи результати акушерко-гінекологічної диспансеризації клінічно хворих акушерсько-гінекологічною патологією корів, відзначають, що в зимово-стійловий період часто спостерігаються асоційовано і одночасно перебігаючі запальні процеси в статевих органах та вимені [1-3].

Матеріали і методи дослідження. Дослідна робота виконувалась в умовах приватного акціонерного товариства «Агро-Союз» Синельниківського району Дніпропетровської області. Об'єктом для проведення досліджень були клінічно хворі маститом високопродуктивні корови (30 тварин) голштинської чорно-рябої породи. При постановці діагнозу на мастит в умовах господарства проводили аналіз утримання, годівлі та експлуатації корів, клінічного дослідження тварин та лабораторного дослідження молока. Субклінічний мастит діагностували за допомогою реактиву «Каліфорнійський маститний тест», дія якого заснована на швидкій оцінці кількості соматичних клітин в молоці. Експерименти щодо клінічного випробування двох схем лікування проводили за принципом підбору груп тварин парних аналогів. Для виконання поставлених завдань було сформовано дві групи тварин – контрольну та дослідну (таблиця).

Таблиця

Схеми лікування хворих маститом корів

Назва лікарського засобу	Одиниці виміру	Доза	Спосіб та кратність введення	Курс лікування
Контрольна група, n=15				
Мастіет форте	г	8	внутрішньоцистернально один раз в день	7 діб
Аніл 10%	мл	20	внутрішньом'язово один раз в день	3 доби
Тільбіан 20%	мл	20	внутрішньом'язово один раз в день	7 діб
Лекасептал			зовнішньо	після доїння
Дослідна група, n=15				
Мастіет форте	г	8	внутрішньоцистернально один раз в день	7 діб
Аніл 10%	мл	20	внутрішньом'язово один раз на день	3 доби
Тільбіан 20%	мл	20	внутрішньом'язово один раз в день	7 діб
Вітазал	мл	20	внутрішньом'язово в першу добу лікування	одноразово
Окситоцин	мл	5	внутрішньом'язово	перед доїнням
Лекасептал			зовнішньо	після доїння

Результати дослідження. На другу добу лікування у 40% корів дослідної групи реєстрували зменшення болючості і зниження місцевої температури вражених часток вимені. В цей період в контрольній групі тварин значних стану вимені не реєстрували. На третю добу терапії у корів дослідної групи реєстрували зменшення болючості у 60% корів, у 40% тварин ущільнення тканин вимен'я не виявлялися. До 60% корів реєстрували нормалізацію місцевої температури, а у 80% – зменшення кількості пластівців і згустків в молоці після здоювання. У тварин контрольної групи лікування не впливало вираженого впливу: у корів зберігалася болючість тканин вимені, реєстрували незначне зниження місцевої температури хворої частки. На четверту добу терапії у 100% корів дослідної групи відзначали зникнення реакції на пальпацію, у 80% – ущільнення тканин вражених часток не відмічали, пластівці та згустки казеїну в молоці не виявляли. У корів з контролю відзначали незначне зменшення болючості, але вогнища ущільнення були без змін.

На п'ятій добу терапії у корів дослідної групи реєстрували повне розсмоктування вогнищ ущільнення, нормалізацію виділення молока. У цей період у контрольних тварин відзначали зниження хворобливості, поліпшення стану тварин, в молоці згустки і пластівці виявляли у 70% корів. Після аналізу даних, отриманих після лікування маститу у корів встановлено що при застосуванні схеми лікування впровадженої у господарстві на сьому добу одужало 8 корів з 10 та 20 чвертей з 24 підданих лікуванню. Ефективність лікування становила 80%. Застосування схеми лікування апробованої нами з додаванням препаратів Окситоцин та Вітазал показало кращу ефективність. Одужання у корів наступало вже на 5 добу лікування.

Висновок. Отже, різниця в ефективності лікування лактаційного маститу у корів 1 –ї та 2-ї дослідних груп становила 100%. Більшу ефективність комплексної схеми лікування маститів у корів можна пояснити дією окситоцина, яка сприяє швидшому звільненню уражених цистерн вимен'я від патологічного секрету. Препарат загальностимулюючої дії Вітазал використаний з метою підвищення резистентності організму, покращенню засвоєння поживних речовин та відновлення обмінних процесів у тканинах призводить до швидшого поліпшення загального стану тварин.

Література

1. Золотоноша К. М. Поширення післяродових маститів у корів голштинської породи в умовах Пр-АТ «Агро-Союз» Синельниківського району Дніпропетровської області / К. М. Золотоноша, Л. В. Корейба // Здобутки студентської молоді у вирішенні науково-практичних питань ветеринарної медицини : зб. матеріалів II (69) міжнар. студентської наук.-практ. конф. / Національний університет біоресурсів і природокористування України. Київ, 2015. С. 353-354.
2. Корейба Л. В. Поширення та взаємозв'язок маститу із післяродовою патологією у корів в умовах господарств Дніпропетровської області / Л. В. Корейба, Д. Плужник, В. Герасимова // Науково-технічний бюлетень НДЦ біобезпеки та екологічного контролю ресурсів АПК / Дніпропетровський ДАУ. 2012. Т 1. № 1. С. 34-39.
3. Полянцев Н.И., Синявин А.Н. Акушерско-гинекологическая диспансер-ризация на молочних фермах. М.: Россельхозиздат.1985.-75 с.
4. Рубцов В. И. Причины мастита у коров // Совершенствование племенных и продуктивных качеств жвачных животных. М., 1984. С. 109-113.